

1813

Ons Java

F 41

UITGEGEVEN DOOR

DE STOOMVAARTMAATSCHAPPIJEN

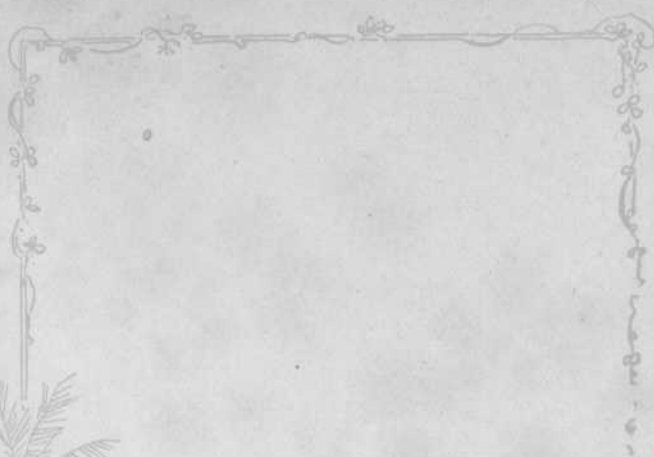
„NEDERLAND“ EN „ROTTERDAMSCH E LLOYD“

9991

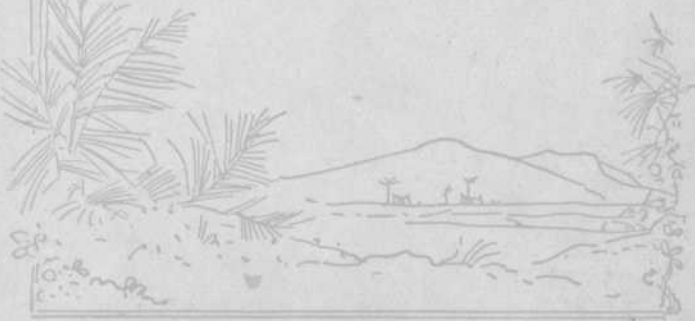
JULI 1913

1813

F41

ONS JAVA.

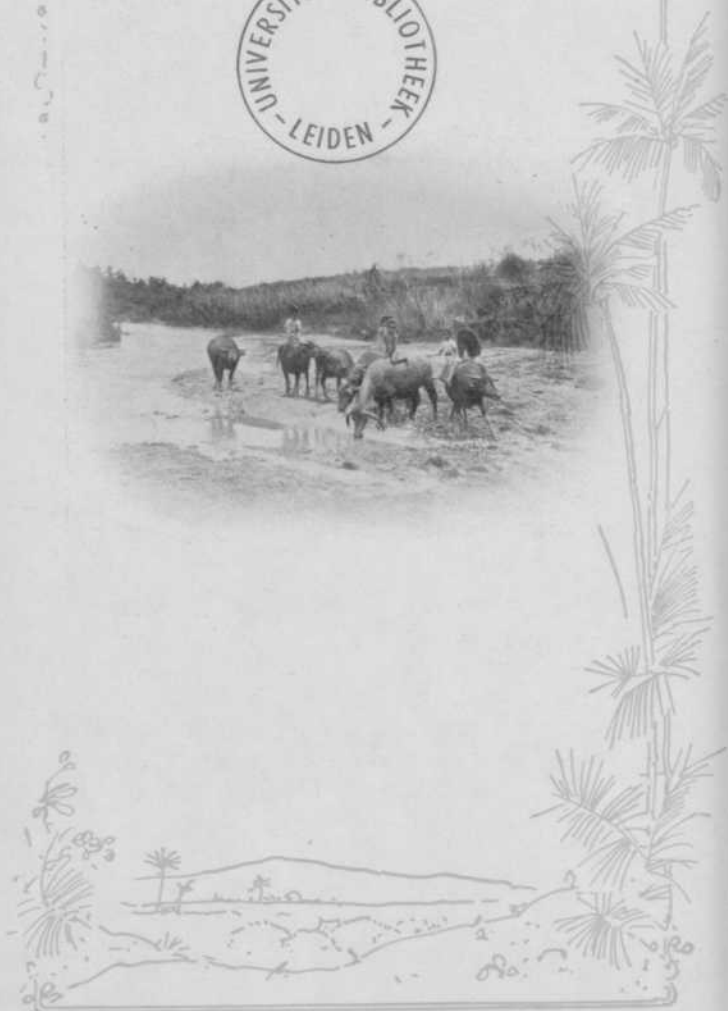

ONS JAVA

UITGEGEVEN DOOR DE
STOOMVAART-MAATSCHAPPIJEN
„Nederland” en
„Rotterdamsche Lloyd”.

BEOORDEELINGEN OVER JAVA.

Een gelukkig verschijnsel mag het worden genoemd dat sedert de laatste jaren Java door vele toeristen van vreemde nationaliteit wordt bezocht en dat deze kolonie, in verband met haar natuurschoon, ook meer dan voorheen, de belangstelling gaat genieten van onze landgenooten.

Dit is gedeeltelijk het gevolg van de doelmatige reclame der te Batavia gevestigde Vereeniging Toeristen Verkeer, maar nog in meerdere mate moet dit toenemend bezoek worden toegeschreven aan de toeristen zelf die, eenmaal door dit prachtige land gereisd hebbende en van de ongeëvenaarde schoonheid te hebben genoten, niet nalieten om in brieven, boeken en couranten met enthousiasme over Java te schrijven en op die wijze anderen overhaalden dit kleinood van het Verre Oosten in hun reisprogramma op te nemen.

„Java voldoet aan datgene wat men zich van een Paradijs zou voorstellen”, zegt CHARLTON B. PERKINS in zijn

werk, en het is een feit dat een ieder, die dit eiland bezocht heeft en het met andere landen vergelijkt, weinig overdrijving in deze woorden zal vinden.

Men verlaat Java met een gevoel van

Plantentuin te Buitenzorg.

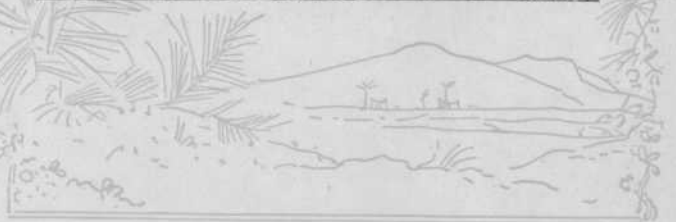
diepen weemoed en bij niemand zal ooit de heerlijke herinnering aan dit aardsch paradijs verflauwen. In Noorderlijke landen kan men zich geen voorstelling vormen van de zachte hemel-

tinten, van de diepe kleuren der zeeën, van de eeuwig groene landschappen en de overweldigende natuurtafereelen.

„Java is het ideaal van een tropisch eiland, het meest groene, het schoonste en best bebouwde plekje van het verre Oosten; het liefelijkste en in alle opzichten het meest bevredigend deel der tropen gelegen nabij de groote wereld-routen”.

Dit is eene uiting van Miss SCIDMORE, voorkomende in haar boek getiteld „Java the Garden of the East”.

Het zou te veel plaats innemen om alle beoordeelingen te geven van de vele schrijvers die Java bezocht hebben, weshalve wij ten slotte verwijzen naar hetgeen Mr. GORDON BENNET in de New-York Herald (Paris edition 1 Juni 1908) schreef, of naar een van de volgende werken:

AUGUSTA DE WIT,	
Facts and Fancies about Java	f 8.40
CHARLES BOISSEVAIN,	
Tropisch Nederland	„ 4.90
C. B. PERKINS,	
Travels to the mysteries of the East „	10.50
ANTOINE CABATON,	
Les Indes Néerlandaises	5.50
CHAILLEY BERT,	
Java et ses habitants	2.70

Statistiek Toeristen.

Het spreekt boekdeelen dat de stroom van globetrotters langzaam maar zeker als door een onweerstaanbare kracht naar Java wordt getrokken, waarvan de volgende cijfers, ontleend aan de officiële statistiek, het doorslaand bewijs leveren.

OVERZICHT

van het aantal Toeristen van vreemde nationaliteit, die Java bezochten.

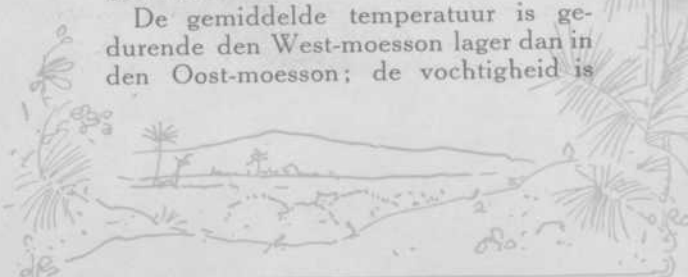
MAANDEN	1909	1910	1911
Januari.....	71	140	449
Februari	129	126	394
Maart.....	103	177	249
April	91	96	207
Mei	65	109	168
Juni	86	109	290
Juli	82	175	315
Augustus.....	78	168	173
September.....	56	163	205
October.....	65	202	189
November.....	63	212	224
December	118	259	406
Totaal...	1007	1936	3269

Deze getallen duiden het minimum aan. Hierin zijn niet opgenomen de groote gezelschappen Amerikanen, waarvan een 600-tal nu sedert eenige jaren per speciaal toeristenschip te Batavia debarkeerden.

Reis-Seizoen.

Uit de statistische cijfers kan men de gevolgtrekking maken, dat er van een bepaald seizoen om te reizen feitelijk niet gesproken kan worden, daar de vreemdelingen gedurende alle maanden des jaars in nagenoeg gelijke sterkte Java's-grond betraden. Dit feit moge voldoende aantoonen dat inderdaad Java niet, zooals vele andere landen die door toeristen worden bezocht, op een bepaald gedeelte van het jaar voor vreemdelingenbezoek is aangewezen. Dit neemt niet weg dat, in verband met het heerschen der moessons, in onzen geheelen O. I. Archipel twee zeer uiteenlopende jaargetijden bestaan t. w. de droge- of Oost-moesson, die op Java ongeveer van April tot October en de natte- of West-moesson die gedurende de overige maanden des jaars heerscht. Elk dezer jaargetijden heeft — zooals trouwens alles t'er wereld — goede en minder aangename eigenschappen, doch het goede behoudt toch het geheele jaar de overhand en het zal daarom veel afhangen van de constitutie der reizigers, in verband met hunne vaste verblijfplaats op den aardbol, zoomede van het eigenlijke doel der reis (studie, jacht, sightseeing enz.) wanneer men Java zal bezoeken.

De gemiddelde temperatuur is gedurende den West-moesson lager dan in den Oost-moesson; de vochtigheid is

echter wel eens bezwaarlijk. Men kan echter in de ochtenduren even goed excursies doen als in den O.-moesson, omdat de regens gewoonlijk eerst tegen den middag vallen. De wegen zijn moeilijker begaanbaar, hoewel de zon in den ochtend den bodem voor een groot gedeelte weder doet opdrogen.

In den Oost-moesson heeft men aan de kuststreken allicht eenige last van de warmte; in de bergstreken echter, waar de toeristen zich toch meestal ophouden, is de temperatuur zeer aangenaam en verkwikkend.

Doordat regens gedurende den Oost-moesson nagenoeg niet voorkomen, kan men te allen tijde plannen maken voor excursies en zal men ook beter van vergezichten kunnen genieten dan gedurende den regentijd.

Wat de zeereis naar Indië betreft,

TJANDI-SEWOE

bij Klatten.

kan het volgende tot richtsnoer dienen. Wanneer op Java de Oost-moesson door staat, heerscht in de Indische oceaan benoorden den Equator (dus in het gedeelte waar de schepen zich bevinden) de Z.W.-moesson, gepaard gaande met regen, terwijl gedurende den West-moesson op Java, in dat gedeelte van den Indischen Oceaan heerlijk zonnig en frisch weer wordt aangetroffen.

In de kentering of m.a.w. gedurende het wisselen der moessons, dus c.a. Maart/April en October/November, wordt de zeereis, in verband met weer en wind in den Indischen Oceaan, meestal onder zeer gunstige omstandigheden volbracht.

In de maanden Juli, Augustus en September treft men natuurlijk in de Roode zee de meeste warmte, doch die is voor 3 dagen best uit te houden.

Ten slotte dient omtrent het traject tusschen Egypte en Europa te worden opgemerkt dat gedurende de zomermaanden het minste kans bestaat op een onstuimige overtocht; doch de Middellandsche zee biedt overigens veel verandering, zoodat men evengoed in Januari een mooie reis zal kunnen treffen als in Augustus buig weer.

Kleeding.

Over het algemeen kan men zeggen dat iemand, die voor een warmen zomer in Noord-Europa of voor een verblijf

aan de kusten van Zuid-Europa is uitgerust, met dezelfde kleeding een reis naar Java kan aanvaarden.

Voor al in vroegere jaren had men veelal de gewoonte om hen, die naar Indië gingen, aan te raden bergen van klee ren mee te nemen.

Deze raad is duur en onpraktisch en men doet verstandig, zooals hiervoor werd gezegd, zich op dezelfde wijze te equipeeren alsof men naar Trouville, Biarritz, Nice of Algiers ging.

Heeren zullen goed doen om, behalve een smoking, een gewoon colbert costuum, een flanellen pak (liefst donker gekleurd) en een overjas mede te nemen; verder behooren tot de uitrusting 3 stel zeer dun en 3 stel dikker ondergoed, 3 stel pyamas of slaapgarnituur, de noodige overhemden, boorden, zakdoeken, sokken, schoenen enz. (1 paar witte, 1 paar bruine en 1 paar verlakte zijn aan te bevelen).

Het eenige dat men zich speciaal zal moeten aanschaffen zijn de noodige witte of kakhi pakken (gesloten jas); van 3 tot 6 stel is toereikend. Men kan die zoo noodig in Indië vlug en zeer billijk doen bijmaken.

Daar aan boord van de mailschepen der Nederlandsche Stoomvaartlijnen goed gewasschen en gestreken wordt, is bovenstaande uitrusting zeer voldoende.

Een goede zonnehoed koopt men te Port-Saïd of Colombo; een zwarte dop en een reiscap voltooien de uitrusting.

Dames zullen aan het bovenstaande een leiddraad hebben zonder dat het noodig zal zijn de details der kleeding te behandelen.

Hotels op Java.

Hoewel men zich natuurlijk niet moet voorstellen in hotels te komen zooals die in de groote steden van Europa tegenwoordig worden aangetroffen, wat betreft luxe en hyper-moderne comfort, kan men toch verklaren dat men getracht heeft aan het reizend publiek een naar de eischen van een tropisch land ingericht en zindelijk verblijf aan te bieden, terwijl de voeding over het algemeen zeer smakelijk is. De grootere hotels in de groote steden staan in deze vooraan; de prijzen zijn uiterst billijk, wanneer men die vergelijkt met de tarieven der hotels, waar ook ter wereld. De hier volgende hotels kunnen o. m. worden aanbevolen; zij zijn naar alphabetische volgorde der steden gerangschikt. De prijzen gelden voor volledig pension inclusief 3 maaltijden (zonder dranken).

<i>Bandoeng.</i>	Kamers.	Gulden per dag
Hotel Homann	62	5.25 tot 7.25
Preanger Hotel.	28	5.50 „ 7.—

<i>Batavia.</i>		
Hotel des Indes	126	6.— „ 10.—
Hotel der Nederlanden	105	6.— „ 10.—
Grand Hotel Java	78	6.— „ 10.—
Hotel Wisse.	36	5.50 „ 7.50
Hotel de France	30	4.— „ 5.—

<i>Buitenzorg.</i>		
Hotel Bellevue	32	5.— „ 6.—
Hotel du Chemin de Fer	40	5.— „ 7.—
Hotel de l'Europe.	16	3.50

<i>Cheribon.</i>		
Hotel Cheribon.	45	5.—
Hotel Cheriex	13	5.—

<i>Djocjakarta.</i>		
Hotel Mataram.	30	4.— „ 6.—
Hotel Toegoe	40	5.— „ 6.—

<i>Garoet.</i>		
Hotel van Horck	30	6.—
Tourist Hotel „Papandajan”	14	6.—
Hotel Villa Dolce.	36	5.— „ 7.—

TOSARI.

In de Preanger.

<i>Semarang.</i>	Kamers.	Gouden per dag.	
Hotel Jansen	50	5.25	
Hotel du Pavillon.	50	5.50	tot 7.—
<i>Sindanglaja.</i>			
Hotel Sindanglaja 7 paviljoens, 20		6.—	
<i>Soekaboemi.</i>			
Hotel Sanatorium Selabatoe	50	6.—	„ 8.—
Hotel Victoria	60	6.—	„ 8.—
<i>Soerabaia.</i>			
Hotel Embong Malang	40	5.—	„ 6.—
Hotel Simpang	62	6.—	
<i>Solo (Soerakarta).</i>			
Hotel Rusche	36	5.—	
Hotel Slier	33	5.25	
<i>Tosari.</i>			
Hotel en Sanatorium Tosari	100	7.—	
Resort Tengger.	30	5.—	
Hotel Poespo	11	5.—	

Java-Spoorwegen.

De dienst der spoorwegen is in den laatsten tijd eveneens veel verbeterd en steeds wordt voortgegaan met den aanleg van nieuwe verbindingen, waardoor de reis tusschen Oost- en West-Java zal worden verkort.

De meeste reizigers zullen te Tandjong Priok landen, weshalve hier eenige gegevens volgen die als leiddraad mogen dienen voor de verdere reis door Java.

Van Tandjong Priok vertrekt nagenoeg elk kwartier een trein naar een der stations van Batavia, het zij van den Staats- dan wel van den Nederlandsch-Indischen Spoorweg.

De biljetten naar een der stations in de benedenstad kosten in de 1^e klasse f 0.30 en in de 2^e klasse f 0.20; naar

de stations der bovenstad be-
taalt men ongeveer het dubbele.
De vlugste verbinding tusschen
Batavia en Soerabaia is die per
trein vertrekkende van Batavia
(Station Kemajoran) ten 2.5
n.m., via Krawang en
Poerwakarta naar
Padalarang
en
Bandoeng,
waar men
om 6.38
n.m.

aankomt. Men overnacht te Bandoeng,
vertrekt den volgenden morgen om 6
uur, en arriveert te Soerabaia (station
Goebeng) ten 7.17 n.m.

De biljetten geldig voor deze route
kosten 1^e kl. f 39.25 en 2^e kl. f 25.—.

Maakt men van de „Java Express”
gebruik dan wordt een supplement ge-
vorderd van f 2.— in de 1^e en f 1.— in
de 2^e klasse.

Er bevindt zich een restauratierijtuig
in deze treinen.

Men kan ook van het station Welte-
vreden vertrekken en via Buitenzorg,
Soekaboemi en Tjandjoer naar Bandoeng
de reis maken, om dan van laatstge-
noemde plaats den volgenden dag de
reis naar Soerabaia voort te zetten.

Vertrek van Batavia (station Welte-
vreden) 6.34 v.m. of 7.22 v.m.

Aankomst te Bandoeng 2.33 n.m. of
4.49 n.m.

Retourbiljetten worden alleen uitge-
geven op het traject tusschen Batavia
en Buitenzorg.

De vrijdom bagage bedraagt 30 K.G.
in de bagagewagen en 20 K.G. in het
rijtuig mits de artikelen onder de banken
of in de rekken kunnen worden geborgen.

De eigenlijke toeristen zullen ver-
standig doen een speciaal toeristenbiljet
te nemen dat hun van Tandjong Priok
via Weltevreden (Batavia) en Buitenzorg
brengt naar Soerabaia langs de meest
belangrijke route en de mooiste punten
(inclusief Tosari in het Tengergebergte).
Deze biljetten zijn 60 dagen geldig en
geven de bevoegdheid de reis aan elk
station te onderbreken.

De kosten bedragen f' 55.35 voor de
1^e klasse (biljetten 2^e klasse
worden niet uitgegeven);
men kan de biljetten te voren
bij de Nederlandsche Stoom-
vaartlijnen bestellen.

Reiskosten.

Na lezing van het
vorige kan men zich
een denkbeeld vor-
men van de kosten
die een kort bezoek
aan Java met zich
brengt.

Stel dat men b.v.
met het s.s. „Prinses
Juliana” der Stoom-

vaart M^u. Nederland 25 April 1912 van Genua ware vertrokken, dan zou men 19 Mei te Priok arriveeren en 6 Juni d. a. v. met het s.s. „Tambora” der Rotterdamsche Lloyd naar Nederland kunnen terugkeeren. Men zou dan 30 Juni te Marseille en 1 Juli in Patria terug zijn, m. a. w. men zou bij een afwezigheid van 67 dagen een reis heen en weer hebben gemaakt en 18 dagen op Java hebben doorgebracht.

De kosten zouden ongeveer bedragen:

Retourbiljet 1 ^e klasse	f 1210.—
Spoorbiljet tusschen Nederland en haven van inscheeping in Zuid Europa (heen en terug)	„ 140.—
Spoorbiljet Java	„ 55.35
18 dagen logies Java	„ 180.—
18 „ diversen	„ 90.—
Uitrustingskosten	„ 100.—
Fooien en diversen	„ 24.65

Totaal ± f 1800.—

In de 2^e klasse de zeereis makende, komen de kosten op ± f 1300.—.

Voor het geven van verdere inlichtingen zijn gaarne bereid:

De Stoomvaart-Maatschappijen:

NEDERLAND en ROTTERDAMSCH LLOYD

(Pr. Hendrikkade 159/160) (Ruys & Co., Veerhaven 7)

AMSTERDAM

ROTTERDAM

of hunne passageagenten.

Druk van J. H. DE BUSSY.
Amsterdam.